

disse Ændringer, som ere foretagne, holde sig indenfor den angivne Ramme, og at de derfor ere af en saadan Beskaffenhed, at der ikke paa Forhaand kan indvendes noget mod dem fra dette Ting, det er Rettelser, Forbedringer og Suppleringer paa Punkter, hvor det i Virkeligheden stemmer med Lovforslagets hele Bygning og Tankegang. Jeg finder det imidlertid rigtigt at oplyse dette ved at gennemgaa i korte Træk de skete Forandringer.

Den første Ændring, vi træffe paa, naar vi følge Paragrafordningen, er sket i § 4, idet østre og vestre Landsrets Dommerantal er forøget med en for hver af disse Retter. Det hænger sammen med en anden Ændring, som er stillet til § 23, som igen medfører forskellige Ændringer i en Række andre Paragraffer, nemlig §§ 162, 163, 293, 346, 351 og 353. Disse Ændringer grunde sig paa følgende: Lovforslaget har jo, som bekendt, opgivet Umiddelbarhedsprincippet med Hensyn til Bevisførelsen under Sagens Forberedelse, og som Følge deraf har Loven jo kunnet henlægge Forberedelsen og Bevisførelsen fra Landsretten til Underretten, hvor Vidner o. s. v. kunne føres, hvorved man sparede den Rejse ind til Landsrettens Sæde, som jo var den nødvendige Følge af Umiddelbarhedsgrundsætningens Gennemførelse, og som naturligvis vilde være til Besvær for Befolkningen. Denne Henlæggelse af Sagens Forberedelse til Underretten sparer altsaa Folk for de Ulemper og Bekostninger, som en umiddelbar Bevisførelse vilde have ført med sig. Det Princip, som altsaa nu er Lovforslagets, fraviges ikke ved den Ændring, som foretages i § 329 og de andre nævnte Paragraffer. Men man har saa indset, at man kun behøver at gennemføre denne Tanke i de Tilfælde, hvor Landsretssagernes Forberedelse skulde ske ved Underretten udenfor det Sted, hvor Landsretten havde sit Sæde; men hvor Forberedelsen skulde ske ved Underretten paa det Sted, hvor Landsretten har sit Sæde, maatte det blive Befolkningen ganske ligegyldigt og altsaa ikke medføre større Besvær for den, om Forberedelsen skete ved selve Landsretten i Stedet for ved Underretten paa samme Sted, og ved at henlægge det til Landsretten opnaaede man dog, at der bliver en

Mulighed for at gennemføre Umiddelbarhedsprincippet i disse Landsretssager. Dette maatte i alt Fald betragtes som en Fordel, selv om det efter Lovforslagets hele Bygning ikke længere var en Nødvendighed, og derpaa gaar altsaa Hovedændringen i § 329 ud, og i Forbindelse hermed staar saa Forøgelsen af Dommerantallet med en, henholdsvis ved østre og vestre Landsret. Denne Forberedelse for Landsretten skulde vel egentlig foregaa ved den samlede Landsret, altsaa for 5 Dommere, eller nu 3, efter at Ændringsforslag derom er vedtaget. Men selv dette kan man ikke altid være sikker paa at opnaa. Et saa stort Dommerantal som 3 til at behandle Forberedelsen vil det mange Gange være ugørligt at fremskaffe, og det vil heller ikke være nødvendigt med Hensyn til alt, hvor der ikke er egentlig Bevisførelse. Derfor er der med Ændringen til § 329 indført den Regel, at denne Forberedelse ved Landsretten af en Landsretssag kan ske ved een Dommer, undtagen hvor det gælder egentlig afgørende Bevisakter, og selv da kunne de foretages af een Dommer, naar det fulde Antal 3 vil være vanskeligt at tilvejebringe. Men selv med denne Indskrænkning, at man kan nøjes med een Dommer, vilde det da udtagne Dommerantal af 16 ikke være tilstrækkeligt til, at man kunde afse denne Dommer til denne nye Funktion, som Landsretten vilde faa, og derfor forøgede man samtidig med, at man indførte denne Regel i § 329, Dommertallet i København og Viborg med en paa hvert Sted. Saaledes ere altsaa disse Ændringer forklarede, og jeg vil tilføje, at Ønskeligheden af den hele Ordning blev allerede ved første Behandling heroppe i dette Ting i denne Samling antydet fra min Side. Det blev ikke af mig fremsat i Forslags Form her for ikke at forøge Ulejligheden ved Sagens Gennemførelse, men nu, da det er fremkommet fra den anden Side, mener jeg, at det fra dette Tings Side kun kan modtages med Paaskønnelse. Derfor finder jeg, at hele dette Kompleks af Ændringer, som jeg saaledes har nævnt, ikke med Rette kan volde nogen Modsigelse fra dette Tings Side.

Det næste Punkt er § 21, som handler om de ekstraordinære Retter. Med